

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 159/21
V Lucemburku dne 20. září 2021

Usnesení místopředsedkyně Soudního dvora ve věci C-121/21 R
Česká republika v. Polsko

Polsku se ukládá povinnost zaplatit Evropské komisi denní penále ve výši 500 000 eur, protože nepozastavilo těžbu hnědého uhlí v dole Turów

Takové opatření se jeví být nezbytné ke zvýšení účinnosti předběžných opatření nařízených usnesením ze dne 21. května 2021 a odrazení tohoto členského státu od toho, aby oddaloval uvedení svého jednání do souladu s tímto usnesením

Hnědouhelný povrchový důl Turów se nachází na polském území v blízkosti hranic s Českou republikou a Spolkovou republikou Německo. Příslušné polské orgány vydaly v roce 1994 společnosti PGE Elektrownia Bełchatów S. A., nyní PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S. A. (dále jen „provozovatel“), koncesi na těžební činnost v tomto dole až do 30. dubna 2020.

Na základě polského zákona z roku 2008¹ může být platnost koncese na těžbu hnědého uhlí jednorázově prodloužena až o 6 let bez posouzení vlivů na životní prostředí, je-li toto prodloužení odůvodněno racionální správou ložiska a aniž se rozšíří působnost koncese.

Dne 24. října 2019 podal provozovatel žádost o prodloužení této koncese o 6 let. Dne 21. ledna 2020 vydal Regionální ředitel ochrany životního prostředí ve Vratislavi rozhodnutí o environmentálních podmínkách pro záměr spočívající v pokračování těžby hnědouhelného ložiska Turów do roku 2044 (dále jen „rozhodnutí EIA“) a dne 23. ledna 2020 prohlásil toto rozhodnutí za okamžitě vykonatelné. Dne 24. ledna 2020 přiložil provozovatel k žádosti o prodloužení koncese na těžební činnost, podané v roce 2019, rozhodnutí EIA. Rozhodnutím ze dne 20. března 2020 udělil polský ministr klimatu povolení k těžbě hnědého uhlí do roku 2026.

Česká republika, podle níž Polsko udělením tohoto povolení porušilo v několika ohledech unijní právo, předložila věc dne 30. září 2020 Evropské komisi². Dne 17. prosince 2020 vydala Komise odůvodněné stanovisko, ve kterém Polsku vytkla, že se v mnoha ohledech dopustilo porušení unijního práva. Komise zejména shledala, že přijetím ustanovení, které umožňuje prodloužit platnost povolení k těžbě hnědého uhlí až o 6 let bez posouzení vlivů na životní prostředí, porušilo Polsko směrnici o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí³.

Česká republika, podle níž se Polsko dopustilo porušení unijního práva⁴, podala dne 26. února 2021 k Soudnímu dvoru žalobu pro nesplnění povinnosti⁵.

¹ Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (zákon o poskytování informací o životním prostředí a jeho ochraně, účasti veřejnosti na ochraně životního prostředí a posuzování vlivů na životní prostředí) ze dne 3. října 2008 (Dz. U. částka 199, č. 1227, dále jen „zákon o informacích o životním prostředí“).

² Článek 259 SFEU stanoví, že má-li členský stát za to, že jiný členský stát nesplnil povinnost, která pro něj vyplývá ze Smluv, může věc předložit Soudnímu dvoru Evropské unie. Dříve než členský stát podá proti jinému členskému státu žalobu pro údajné nesplnění povinnosti, která pro něj vyplývá ze Smluv, předloží věc Komisi. Komise vydá odůvodněné stanovisko poté, co umožní zúčastněným státům, aby si navzájem předložily písemná i ústní vyjádření.

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/92/EU ze dne 13. prosince 2011 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. 2012, L 26, s. 1), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/52/EU ze dne 16. dubna 2014 (Úř. věst. 2014, L 124, s. 1, dále jen „směrnice EIA“).

⁴ Směrnice EIA, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES ze dne 23. října 2000, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Úř. věst. 2000, L 327, s. 1; Zvl. vyd. 15/05, s. 275), směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/4/ES ze dne 28. ledna 2003 o přístupu veřejnosti k informacím o životním prostředí

Česká republika se domáhala, aby Soudní dvůr až do vyhlášení rozsudku, jímž bude skončeno řízení ve věci C-121/21 (dále jen „konečný rozsudek“), nařídil Polsku v rámci řízení o předběžných opatřeních bezodkladné pozastavení těžby hnědého uhlí v dole Turów.

Usnesením ze dne 21. května 2021⁶ (dále jen „usnesení o předběžném opatření“) místopředsedkyně Soudního dvora tomuto návrhu České republiky vyhověla s platností do vyhlášení konečného rozsudku.

Vzhledem k tomu, že Česká republika měla za to, že Polsko nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z tohoto usnesení, podala dne 7. června 2021 návrh směřující k tomu, aby bylo Polsku za nesplnění jeho povinností uloženo uhradit do rozpočtu Unie denní penále ve výši 5 milionů eur. Polsko podalo návrh na zrušení usnesení o předběžném opatření.

Dnešním usnesením **místopředsedkyně Soudního dvora paní Rosario Silva de Lapuerta návrh Polska zamítla⁷ a uložila tomuto členskému státu, aby Komisi zaplatil penále ve výši 500 000 eur za každý den ode dne oznámení tohoto usnesení Polsku do doby, kdy tento členský stát splní povinnosti vyplývající z usnesení o předběžném opatření.**

Zprv, pokud jde o návrh Polska na zrušení usnesení o předběžném opatření v důsledku změny okolností, místopředsedkyně zdůraznila, že argumenty Polska na podporu jeho návrhu představují v podstatě pouze opakování nebo rozvinutí argumentů uplatněných tímto členským státem v jeho písemném vyjádření k návrhu na předběžné opatření podanému Českou republikou dne 26. února 2021. Takové argumenty tedy nemohou představovat „změnu okolností“ ve smyslu jednacího řádu⁸ a musí být proto odmítnuty. Pokud jde zadruhé o Polskem uvedený argument, že pozastavení těžby hnědého uhlí v dole Turów může způsobit přerušení distribuce tepla a pitné vody na územích obcí Bohatyně (Polsko) a Zhořelec (Polsko), což by ohrozilo zdraví obyvatel těchto území, má místopředsedkyně za to, že tento členský stát dostatečně neprokázal, že bude-li tato těžba pozastavena, reálně hrozí, že budou přerušeny dodávky tepla a pitné vody na uvedených územích. Ani taková tvrzení proto nelze považovat za „změnu okolností“, která by mohla zpochybnit závěry obsažené v usnesení o předběžném opatření. Z toho vyplývá, že **návrh Polska na zrušení usnesení o předběžném opatření se zamítá.**

Zadruhé, pokud jde o návrh České republiky na uložení povinnosti zaplatit penále, uvedla místopředsedkyně nejprve, že článek 279 SFEU⁹ přiznává Soudnímu dvoru pravomoc nařídít jakékoli předběžné opatření, které považuje za nezbytné k zajištění plné účinnosti rozhodnutí, jímž se skončí řízení. Takové opatření může spočívat mimo jiné v tom, že pro případ, že účastník řízení neplní jemu určený příkaz, stanoví uložení penále. Členský stát se tedy může dovolávat článku 279 SFEU pro účely návrhu na nařízení takových předběžných opatření, jako je uložení penále, vůči účastníkovi řízení, který neplní příkaz daný mu na základě tohoto ustanovení. Místopředsedkyně poté konstatovala, že **z písemností ve spise jednoznačně vyplývá, že Polsko povinnosti vyplývající z usnesení o předběžném opatření nesplnilo.** Za těchto podmínek **se tedy jeví jako nezbytné zvýšit účinnost předběžných opatření nařízených usnesením o předběžném opatření tím, že bude Polsku uloženo penále, které by tento členský stát odradilo od toho, aby oddaloval uvedení svého jednání do souladu s tímto**

a o zrušení směrnice Rady 90/313/EHS (Úř. věst. 2003, L 41, s. 26; Zvl. vyd. 15/07, s. 375), jakož i zásady loajální spolupráce podle čl. 4 odst. 3 SEU.

⁵ Věc [C-121/21](#). Stává se velmi zřídka, že některý členský stát podá žalobu pro nesplnění povinnosti proti jinému členskému státu. Tato žaloba je v pořadí devátou za dobu existence Soudního dvora (k prvním šesti viz tiskovou zprávu [č. 131/12](#), k sedmé viz tiskovou zprávu [č. 75/19](#) a k osmé tiskovou zprávu [č. 9/20](#)).

⁶ Věc [C-121/21 R](#) (viz rovněž tiskovou zprávu [č. 89/21](#)).

⁷ Místopředsedkyně kromě toho zamítla návrhy Polska na přidělení věci velkému senátu Soudního dvora a uspořádání slyšení účastníků řízení. V tomto ohledu konstatovala, že návrh Polska na zrušení usnesení ze dne 21. května 2021, ani návrh České republiky na uložení penále neodhalují žádnou skutečnost, která by mohla vyžadovat jejich přidělení soudnímu kolegiu, takže není namístě předat tyto návrhy k rozhodnutí Soudnímu dvoru. Podle místopředsedkyně nadto vzhledem k tomu, že skutečnosti obsažené ve spisu jsou dostačující k rozhodnutí, není třeba uspořádat slyšení účastníků řízení.

⁸ Článek 163 jednacího řádu.

⁹ Toto ustanovení stanoví, že Soudní dvůr Evropské unie může ve věcech, které mu byly předloženy, nařídít nezbytná předběžná opatření.

usnesením. Pokud jde o výši tohoto penále, místopředsedkyně zdůraznila, že návrhy předložené Českou republikou nemohou vázat soudce příslušného pro rozhodování o předběžných opatřeních, jenž má možnost stanovit uložené penále ve výši a formě, které považuje za vhodné s cílem přimět Polsko k ukončení neplnění povinností, které pro něj vyplývají z usnesení o předběžném opatření: v této souvislosti dodala, že stanovené penále musí odpovídat okolnostem a být přiměřené zjištěnému nesplnění povinnosti a platební schopnosti tohoto členského státu. S ohledem na okolnosti projednávané věci, a zejména vzhledem k tomu, že se usnesení o předběžném opatření týká předběžných opatření, jejichž dodržení je nezbytné k zabránění vážné a nenapravitelné újmy na životním prostředí a lidském zdraví, **je třeba Polsku uložit povinnost zaplatit Komisi penále ve výši 500 000 eur za každý den ode dne oznámení tohoto usnesení Polsku do doby, kdy tento členský stát splní povinnosti vyplývající z usnesení o předběžném opatření.**

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr vydá konečný rozsudek ve věci samé později. Usnesení o předběžných opatřeních nepředjímá výsledek hlavního řízení.

UPOZORNĚNÍ: Žaloba pro nesplnění povinnosti, směřující proti členskému státu, který nesplnil své povinnosti vyplývající z práva Unie, může být podána Komisí nebo jiným členským státem. Jestliže Soudní dvůr rozhodne, že došlo k nesplnění povinnosti, dotýčný členský stát je povinen vyhovět rozsudku v co nejkratší lhůtě.

Dojde-li Komise k názoru, že členský stát rozsudku nevyhověl, může podat novou žalobu s návrhem na uložení peněžitých sankcí. V případě, že Komisi nebyla sdělena opatření k provedení směrnice, však Soudní dvůr může na návrh Komise uložit sankce již ve stadiu prvního rozsudku.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) usnesení se zveřejňuje na internetové stránce CURIA.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499